

Asia: VN/26649/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta Kansalliseksi metsästrategiaksi (KMS2035)

Luku 2: Toimintaympäristö

Huomioita ja havaintoja strategialuonnoksen lukuun 2: Toimintaympäristön muutos

-

Luku 3: Tahtotila

Huomioita ja havaintoja strategialuonnoksen lukuun 3.1: Visio - Kasvavaa hyvinvointia metsistä ja metsille

-

Huomioita ja havaintoja strategialuonnoksen lukuun 3.2: Strategiset päämäärät ja tavoitteet

-

Luku 4.1 Hankesalkku ja 4.2 Kärkihankkeet

Huomioita ja havaintoja strategialuonnoksen lukuun 4.1: Hankesalkku ja 4.2: Kärkihankkeet

-

Muuta kommentoitavaa

Muuta kommentoitavaa

Maakuntahallitus päättää antaa maa- ja metsätalousministeriölle Kansallisen metsästrategia 2035:n luonnoksesta seuraavan lausunnon:

Kansallinen metsästrategia 2035 on yleistasoinen ja elinkeinopainotteinen näkökulma kansalliseen metsäkeskusteluun ja kestäväan metsien käytön linjaamiseen. Strategian tavoitteiden toimeenpanoon on esitetty hankesalkku kolmelle kärkihankkeelle. Hankesalkku on esitysmuotona selkeä, tiivis ja strategiaa konkretisoiva.

Ympäristöön liittyviä vakavia muutostekijöitä on kirjattu ja tunnistettu hyvin. Esille on nostettu mm. ilmastonmuutokseen, äärisääelmiöihin ja luonnon monimuotoisuuteen liittyvät vakavat riskit koko yhteiskunnalle. Myös luonnon monimuotoisuuden arvon kytkentä taloudelliseen päätöksentekoon on tunnistettu toimintaympäristön muutokuvauksessa. Ekosysteemitilinpito tulee nostaa keskeiseksi toimintatavaksi analysoida metsäpolitiikan ja metsästrategian kokonaisvaikutuksia.

Metsästrategian luonnos ei vielä tarjoa toimenpiteitä riittävällä vaikuttavuudella tunnistettuihin muutostekijöihin. Hankesalkkuun onkin tarpeen löytää vielä tehokkaampia toimenpiteitä, jotta todella voidaan vastata strategiassa esiin nostettuihin vakaviin toimintaympäristön haasteisiin. Miten niihin pystytään vastaamaan sekä kansallisesti että kansainvälisesti, vaikuttaa lopulta kaikkiin kestävyden osa-alueisiin; taloudellisiin, sosiaalisiin ja ekologisiin. Riittävästi tutkimustietoa on jo olemassa näiden päätösten perusteluun.

Metsästrategialuonnoksen toimenpiteissä tulee esille useita hyviä menetelmiä parantaa talousmetsien kykyä vastata moniin ympäristöhaasteisiin. Esimerkiksi metsien rakennepiirteiden lisäämisellä, metsien sekapuustoisuuden edistämällä, metsäpinta-alan sekä hiilen varastoinnin lisäämisellä on tärkeä rooli tässä muutoksessa. Näiden toimenpiteiden tulee olla velvoittavia ja vahvasti metsien käyttöä ohjaavia sinänsä tärkeän neuvonnan, koulutuksen ja viestinnän lisäksi. Metsien monikäyttöisyyteen tulee löytää lisää kannusteita. Strategiassa ei oteta kantaa esimerkiksi kestävään hakkuumäärään tai varsinaisiin metsänhoidollisiin linjauksiin, joilla voitaisiin selkeämmin ohjata metsien käyttöä.

Lausuntopyyntö esittelytekstissä kerrotaan, että strategialla on liittymäkohtia useisiin kansainvälisiin ja kansallisiin strategioihin ja ohjelmiin. Strategian kytkentä jää kuitenkin näihin osittain puutteelliseksi.

Tuore Suomen biotalousstrategia on tärkeä metsänäkökulman toteuttaja. Metsästrategian tulee tukea hyväksytyyn biotalousstrategian toteuttamista. Ekosysteemipalveluiden merkitys ja metsien kestävä monikäyttöisyys tulee näkyä selkeämmin ehdotetuissa toimenpiteissä.

Luonnon monimuotoisuuden näkökulmasta EU:n biodiversiteettistrategia on hyvin keskeinen, ja sen tulee näkyä kansallisessa metsästrategiassa selkeämmin. EU:n biodiversiteettistrategian tavoitteena on pysäyttää luontokato ja kääntää luonnon monimuotoisuuden kehitys myönteiseksi vuoteen 2030 mennessä. Tavoitteita ovat mm. suojelupinta-alan kasvattaminen niin, että 30 prosenttia EU:n maa-alueista ja 30 prosenttia merialueista on oikeudellisen suojelun piirissä, joista tiukan suojelun piirissä on vähintään 1/3 EU:n suojelualueista, mukaan lukien kaikki jäljellä olevat vanhat ja luonnontilaiset metsät sekä kaikkien suojelualueiden hoidon tehostaminen.

Metsästrategiassa on varsin ohut yhteys vesipuitedirektiivin ohjaamaan vesienhoitosuunnitelman tavoitteisiin. Elonkirjoa talousmetsissä kohdassa on kirjaus metsätalouden

vesiensuojelumenetelmien kehittämisestä, mutta pelkkä kehittäminen ei pienennä vesistökuormitusta. Toimenpiteitä tulisi tehostaa ja ottaa käyttöön jo hyväksi tunnistettuja ja soveltuvia vesiensuojelumenetelmiä.

Lisäksi Varsinais-Suomen liitto toteaa, että Varsinais-Suomen liitto on ollut aktiivisesti mukana alueellisen metsäohjelman valmistelussa (AMO). Lounais-Suomen metsäohjelman vuoteen 2025 tähtäävän tavoitetilan lähtökohtana on metsien aktiivinen käyttö taloudellinen, ekologinen, sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys huomioiden: Lounais-Suomen metsien aktiivinen, kestävä hoito ja käyttö lisäävät hyvinvointia sekä maakuntien elinvoimaisuutta. Varsinais-Suomen liitto ja Valonia ovat mukana myös seuraavassa AMO:n päivitysprosessissa. Alueellisessa metsäohjelmassa voidaan nostaa esille maakunnan erityispiirteitä ja kirjata toimenpiteitä, joita vaaditaan merkittävien toimintaympäristöä kohtaavien haasteiden ratkaisussa.

Karttunen Marja
Varsinais-Suomen liitto